

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 300/2017-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 31. mája 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Sergejom Romžom, advokátska kancelária, Hrnčiarska 5, Košice, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 3 písm. d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 To 10/2016 zo 17. januára 2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 3 T 1/2009 z 29. januára 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. apríla 2017 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 3 písm. d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 To 10/2016 zo 17. januára 2017 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu“) v spojení

s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 T 1/2009 z 29. januára 2016 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie krajského súdu“).

2. Z obsahu podanej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom krajského súdu sp. zn. 3 T 1/2009 z 29. januára 2016 uznaný vinným z trestného činu poisťovacieho podvodu podľa § 250c ods. 1 a 4 zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon účinný do 31. decembra 2005 (ďalej len „Trestný zákon“), za spáchanie ktorého mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní jedného roka, ktorého výkon bol podmienenečne odložený na skúšobnú dobu dvoch rokov. Najvyšší súd na odvolanie sťažovateľa uznesením sp. zn. 4 To 10/2016 zo 17. januára 2017 zamietol sťažovateľom podané odvolanie proti napadnutému rozhodnutiu krajského súdu. V ostatnom podal sťažovateľ na ústavnom súde sťažnosť.

3.1 Sťažovateľ v podanej sťažnosti brojil proti svojmu právoplatnému odsúdeniu pre trestný čin poisťovacieho podvodu podľa § 250c ods. 1 a 4 Trestného zákona, pričom svoju argumentáciu koncentruje len do sféry skutkových zistení a v konečnom dôsledku nesúhlasí s vyvodením trestnoprávnej zodpovednosti voči jeho osobe. Tvrdí, že „... *znaky arbitrárnosti vykazuje napadnutý rozsudok vo vzťahu k absencii akejkoľvek vysvetľujúcej argumentácii, z obsahu ktorej by bolo zrejmé, akým spôsobom, sa konajúci súd vysporiadal s podstatou argumentácie obsiahnutej v záverečnej reči prezentovanej obhajcom sťažovateľa, tak ako mu to ukladá ust. § 163 ods. 1 písm. d), v spojení s ust. § 168 ods. 1 Tr. poriadku. Sťažovateľ je rovnako toho názoru, že napadnutý rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, neobstojí v teste presvedčivosti a preskúmateľnosti (arbitrárnosti) ani z dôvodu, akým spôsobom sa konajúci súd vysporiadal s obsahom produkovaných dôkazov, keď tieto iba formálne a mechanicky sumarizuje - prezentuje, bez toho, aby tieto analyticky a synteticky zhodnotil v intenciách procesných pravidiel hodnotenia produkovaných dôkazov normatívne ustanovených v § 2 ods. 12 Tr. poriadku. Namietaná procesná neperfektnosť v postupe konajúceho súdu, pri hodnotení produkovaných dôkazov, nevyhnutne viedla k neúplným a nesprávnym skutkovým zisteniam, vykazujúcich znaky arbitrárnosti, a tým aj neústavnosti. Namietané pochybenia v procesnom postupe a rozhodovaní konajúceho súdu sú o to závažnejšie, že postihujú rozhodujúce skutkové okolnosti, odôvodňujúce uplatnenie predmetnej právnej kvalifikácie. Osobitne uvedené platí*

vo vzťahu k podstate námietok sťažovateľa, ktoré sa týkajú objektivizácie príčin vzniku požiaru predmetného motorového vozidla, rovnako tak reálnej - časovej hodnote vozidla pred zničením.“. Osobitne zdôraznil, že „K prezentovaným námietkam, a teda k obsahu produkovaných dôkazov, Krajský súd v banskej Bystrici, nezaujal žiadne procesné hodnotiace stanovisko, jednoducho ich zrejme opomenul vyhodnotiť. Namietanú procesnú neperfektnosť, v postupe Krajského súdu v Banskej Bystrici, týkajúcej sa opomenutých dôkazov, nenapravil a neodstránil ani pri svojom rozhodovaní Najvyšší súd Slovenskej republiky, v rámci odvolacieho konania. K podstate, sťažovateľom opakovane prezentovaných námietok (v obsahu podaného odvolania), iba marginálne poznamenal (na s. 7), že „tieto považuje za nesprávne, prezentované z hľadiska subjektívneho pohľadu sťažovateľa a preto na ne nemohol reflektovať. V akom smere považuje prezentované námietky sťažovateľom, za nesprávne, Najvyšší súd SR, už neuvádza.“. V závere prízvukoval, že „... napadnuté rozhodnutie všeobecných súdov, z dôvodu absencie akejkoľvek vysvetľujúcej argumentácie, je nevyhnutné posúdiť ako nepresvedčivé, nepreskúmateľné, a teda vo svojich dôsledkoch aj arbitrárne, a preto nemôžu obstať v teste ústavnosti“.

3.2 V druhej rovine svojej argumentácie poukázal na skutočnosť, že „... doba po ktorú bolo voči nemu vedené trestné stíhanie, nadobúda charakter extrémnych prieťahov, čo vo svojich dôsledkoch zakladá aj neústavnosť v postupe všeobecných súdov, a preto bolo povinnosťou všeobecných súdov, poskytnúť sťažovateľovi adekvátnu satisfakciu. Pravdou je, že všeobecné súdy reagovali pri svojom rozhodovaní na namietané porušenie práva sťažovateľa na prejednanie veci v primeranej lehote, bez zbytočných prieťahov, a tým spôsobom, že mu poskytli kompenzáciu, vo forme uplatnenia moderačného ustanovenia, podľa § 4 ods. 1 Tr. zák. č. 140/1961 Zb., s tým, že sťažovateľovi uložili trest odňatia slobody pod zákonom ustanovenú dolnú hranicu trestnej sadzby. Sťažovateľ, v tejto súvislosti je toho názoru, že predmetná satisfakcia, poskytnutá všeobecnými súdmi. Nie je objektívne spôsobilá odstrániť následok, ktorý bol založený neprimeranou dĺžkou trestného konania, a to vzhľadom na celkovú dobu vedeného trestného konania (po dobu 19 rokov a 2 rokov od spáchania skutku), ktorá za týchto okolností nadobúda charakter extrémneho prieťahu, ktorého závažnosť podstatne zvyšuje skutočnosť, že ide o prieťahy v trestnom

konaní.“. Podľa presvedčenia sťažovateľa „... jedinou dostatočne efektívnou satisfakciou, ktorá je objektívne spôsobilá odstrániť následok založený neprimeranou dobou vedeného trestného konania, je využitie inštitútu zastavenia trestného stíhania, podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru“.

4. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Krajský súd v Banskej Bystrici, v konaní vedenom pod sp. zn.: 3T 1/2009, a uznesením, zo dňa 29. 1. 2016, sp. zn.: 3T 1/2009, porušil základné práva [REDAKOVANÉ], zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky práva zaručené v čl. 6 ods. 3 písm. d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn.: 4To 10/2016 a uznesením, zo dňa 17. 1. 2017, sp. zn.: 4To 10/2016 porušil základné práva [REDAKOVANÉ], zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky práva zaručené v čl. 6 ods. 3 písm. d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

3. Rozsudok Krajského súdu v banskej Bystrici, zo dňa 29. 1. 2016, sp. zn.: 3T 1/2009, sa zrušuje.

4. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, zo dňa 17. 1. 2017, sp. zn.: 4To 10/2016, sa zrušuje.

Sťažovateľovi v súvislosti s právnym zastúpením advokátom, v konaní pred Ústavným súdom, vznikli trovy konania na náhrade trov právneho zastúpenia, v sume 245, 70 EUR vyhl. č. 655/2004 Z. z., v znení neskorších predpisov, za dva úkony (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie sťažnosti Ústavnému súdu, ako náhrada výdavkov, ktoré trovy sťažovateľ uplatňuje, v zmysle ust. § 36 ods. 2 zákona o Ústavnom súde.“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak [§ 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)]. Návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

II. A

K namietanému porušeniu označených práv napadnutým rozhodnutím krajského súdu

6. V čl. 127 ods. 1 ústavy je zakotvený princíp subsidiarity, ktorý znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení práv sťažovateľa a vecne sa zaoberať sťažnosťami iba vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred všeobecným súdom. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda automaticky nezakladá aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany tohto základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonne upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (I. ÚS 103/02, I. ÚS 6/04, II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06). Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal

popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

7. Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

8. Pokiaľ ide o napadnuté rozhodnutie krajského súdu v trestnej veci sťažovateľa, ústavný súd vzhľadom na už uvedené poukazuje na skutočnosť, že proti tomuto rozhodnutiu bolo možné podať odvolanie ako riadny opravný prostriedok (čo sťažovateľ aj využil), a preto sťažnosť v tejto časti bolo potrebné odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II. B

K namietanému porušeniu označených práv napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu

9. V danom prípade podľa názoru ústavného súdu sťažovateľ nevyčerpal všetky prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho označených základných práv a slobôd v systéme všeobecných súdov účinne poskytuje, keďže proti napadnutému rozhodnutiu krajského súdu môže podať dovolanie podľa § 371 ods. 1 písm. i) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“). V sťažnosti sťažovateľom tvrdené skutočnosti týkajúce sa nesprávneho právneho posúdenia zistených skutkových okolností v jeho trestnej veci vrátane nutnosti zastavenia vedeného trestného stíhania minimálne z dôvodu extrémnych prieťahov v trestnom konaní, ktoré trvalo po dobu devätnástich rokov, sú potencionálnym dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ktorého relevantnosť je oprávnený posúdiť len Najvyšší súd Slovenskej republiky, a to v dovolacom konaní.

10. Ústavou daná právomoc neumožňuje ústavnému súdu nahrádzať rozhodovaciu činnosť (právomoc) všeobecných súdov, ak je táto založená zákonom alebo na základe zákona, t. j. v danom prípade na základe uplatnenia postupu podľa § 371 ods. 1 písm. i)

Trestného poriadku. Ústavný súd môže založiť svoju právomoc na konanie až vtedy, ak fyzická alebo právnická osoba nemala inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv. Ústava ani zákon o ústavnom súde nepripúšťajú, aby si sťažovateľ ako účastník konania zvolil medzi súdnymi orgánmi ochrany porušených základných práv a slobôd, naopak, čl. 127 ods. 1 ústavy jednoznačne požaduje vyčerpanie všetkých sťažovateľovi dostupných a účinných prostriedkov nápravy. Aj podľa stabilnej judikatúry ústavný súd nie je oprávnený poskytovať ochranu ústavnosti vo veciach, v ktorých sa sťažovateľ mohol domôcť ochrany v konaní pred všeobecným súdom vlastnými, dovolenými a v okolnostiach veci Trestným poriadkom ustanovenými procesnými úkonmi (I. ÚS 161/02, I. ÚS 79/07).

11. Ako to vyplýva z čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, ak o ochrane týchto základných práv a slobôd nerozhodujú všeobecné sudy. Keďže proti napadnutému rozhodnutiu najvyššieho súdu je možné zo sťažovateľom tvrdených skutočností podať dovolanie [§ 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku], právomoc poskytnúť ochranu označeným základným právam sťažovateľa má Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací, čím bola zároveň vylúčená právomoc ústavného súdu. Z uvedených dôvodov bola preto aj táto časť sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti účastníkov konania uznesením ako neprípustná odmietnutá.

12. Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. mája 2017